

Folketingets Miljø- og Fødevarerudvalg
Christiansborg
1240 København K

Den 22. juni 2020

Miljøministerens besvarelse af spørgsmål nr. 917 (MOF alm. del) stillet 26. maj 2020 efter ønske fra Carl Valentin (SF).

Spørgsmål nr. 917

” Vil ministeren besvare følgende spørgsmål om forsyningsselskaberne HOFOR og Novafos planlagte udledning af store mængder spildevand direkte i Øresund:

- Hvor stort et bundområde omkring udløbet af havledningen i København er påvirket af udledningerne? Ministeren bedes fremsende et kort, hvor det påvirkede område er markeret.
- Hvor langt fra spildevandsudløbet, genfindes en bundfauna og vegetation, som er karakteristisk for god økologisk kvalitet, god miljøtilstand og naturlig biodiversitet?
- Hvor store mængder urensset spildevand er der udledt gennem havledningen som overløb efter voldsomme regnskyl i hvert af de seneste fem år, og hvor en del af påvirkningen af bundfaunaen og –floraen kan tilskrives disse udledninger?
- Hvad er kvalitetsmålsætningen (sediment, biota, havvand) for området, og hvilke kvalitetsmålsætninger er endnu ikke defineret som juridisk bindende i Danmark?
- Hvor langt er påvirkningen fra havledningen fra at kunne leve op til kvalitetsmålsætninger i de relevante EU-direktiver, HELCOM og OSPAR?
- Hvad skal der til for at reducere det påvirkede bundareal?
- Vil en beslutning om at udlede urensset spildevand – modsat et regnvandsbetinget overløb – være i overensstemmelse med EU lovgivningen og de to havmiljøkonventioner HELCOM og OSPAR?
- Hvilke konsekvensanalyser er nødvendige i forhold til biodiversitet og vandmiljøets kvalitet?

Har danske myndigheder benyttet ESPOO-konventionen, HELCOM eller OSPAR til at spørge regeringer og myndigheder i Østersø- og Nordsølandene om gode råd eller teknisk bistand til at anvende alternativer til at udlede spildevandet urensset?”

Svar

Det er Københavns og Gentofte kommuner der har meddelt udledningstilladelser for udledning af urensset spildevand og i den forbindelse har vurderet hensyn til miljø- og naturbeskyttelse.

Overvågning og miljøtilstand i den nordlige del af Øresund

Miljøstyrelsen har oplyst, at de marine overvågningsstationer i NOVANA-programmet er udlagt med henblik på at kunne vurdere tilstanden for de aktuelle vandområder som helhed.

Overvågningsstationerne er således placeret med henblik på at give et repræsentativt billede af den generelle tilstand i et vandområde. Tilstanden lige omkring specifikke punktkilder vurderes ikke at være repræsentativ for hele vandområdet. Det er på den baggrund ikke umiddelbart muligt via NOVANA-overvågningen at vurdere lokale effekter af specifikke udledninger af spildevand i Øresund. Punktkilder overvåges mest effektivt via målinger eller beregnede opgørelser af de udledte vand- og

stofmængder, som indberetninger i PULS databasen, og disse data indgår, når der skal beregnes indsatsbehov for at opnå god økologisk tilstand i kystvande.

Ved renseanlæg og regnbetingede udløb, der udleder til vandløb, omfatter Miljøstyrelsens tilsyn ved de mere betydende udledninger f.eks. en vurdering af vandløbets tilstand henholdsvis op- og nedstrøms udledningerne. Et tilsvarende tilsyn ved udløbet af havledninger vil være betydeligt mere omkostningsfuldt, fordi der vil skulle foretages målinger af de forskellige kvalitetselementer i havet omkring udledningspunktet. Desuden vil det være vanskeligt at adskille påvirkningen fra havledningen fra andre påvirkninger i området.

Der er ikke målopfyldelse i vandområdet i henhold til de danske vandområdeplaner for 2015-2021. Den manglende målopfyldelse i vandområdet skyldes overvejende for store tilførsler af næringsstoffer, særligt kvælstof. I forhold til den samlede danske direkte udledning af kvælstof til vandområdet i Øresund udgør spildevandsudledningen af kvælstof ca. 80-90 %. Spildevandspåvirkningen i forhold til påvirkningen fra landbrug er i dette vandområde således væsentligt højere end landgennemsnittet, hvor spildevandsbelastningen af kvælstof udgør ca. 10 % af den samlede belastning. Den danske tilførsel af kvælstof udgør alene en del af den samlede kvælstoftilførsel til Øresund.

Ligeledes er der i Øresund endnu ikke opnået god miljøtilstand i forhold til eutrofiering (overgødskning) under havstrategidirektivet. I den regionale havkonvention for Østersøen, HELCOM, er der fastsat konkrete nationale lofter for udledning af kvælstof og fosfor. Disse er implementeret som miljømål i den gældende danske havstrategi. Offentlige myndigheder er ved udøvelse af deres opgaver i henhold til lovgivningen forpligtet af havstrategiens miljømål. Der må således ikke gives tilladelse til spildevandsudledning, hvis udledningen vil være uforenlig med opnåelse af miljømålet for udledning af kvælstof og fosfor. Danmark overholder for indeværende miljømålet og dermed HELCOM's udledningslofter for både kvælstof og fosfor til Bælthavet, som Øresund er en del af.

Miljø- og Fødevarerministeriet kan i øvrigt oplyse, at Danmark i første halvdel af juni 2020 har orienteret vores internationale samarbejdspartnere i HELCOM om kommunernes planlagte udledning af spildevand, herunder at de konkrete udledningsplaner er aflyst.

Udledning af spildevand via overløb gennem havledningen

./.

Miljøstyrelsen har i vedlagte bilag anført omfanget af udledninger fra overløb via havledningen fra København og Gentofte kommuner i årene 2014-2018. Datagrundlaget stammer fra ovenstående anførte indberetninger. Det fremgår, at udledningen varierer mellem årene, bl.a. afhængig af nedbør, og varierer fra mindre end 100 tons/år kvælstof til mere end 200 tons/år, ligesom fosforudledningen varierer fra godt 10 tons/år til mere end 40 tons/år.

Kvalitetsmålsætninger for Øresund

Ifølge vandområdeplanerne for 2015-2021 skal der opnås god økologisk tilstand i Øresund. Dette bedømmes ud fra tre kvalitetselementer: 1. Dybdegrænsen for ålegræsudbredelsen, 2. Sommerindhold af klorofyl og 3. Bundfauna.

Konsekvensvurderinger i forbindelse med en udledningstilladelse

Når kommunerne giver tilladelse til udledning af spildevand skal de også forholde sig til en række regler, som sætter rammer for hvad der må udledes af stoffer mv. Reglerne fremgår bl.a. af miljøbeskyttelsesloven og spildevandsbekendtgørelsen, samt følger af byspildevand- og vandrammedirektivet. Ifølge vandrammedirektivet må der ikke meddeles tilladelse til udledninger, der medfører en forringelse af et vandområdes tilstand, eller som vil kunne hindre opfyldelse af det fastlagte miljømål for vandområdet. De danske bestemmelser, der gennemfører direktivet, fremgår

blandt andet af Miljø- og Fødevarerministeriets bekendtgørelse om indsatsprogrammer for vandområdedistrikter og er uddybet i den tilhørende vejledning¹.

Før der gives tilladelse til udledning i medfør af miljøbeskyttelseslovens § 28, skal foretages en habitatvurdering, dvs. en vurdering af om projektet i sig selv, eller i forbindelse med andre planer og projekter, kan påvirke et Natura 2000-område væsentligt. Hvis projektet kan påvirke et Natura 2000-område væsentlig, skal der foretages en nærmere konsekvensvurdering, og der kan ikke gives tilladelse, hvis projektet vil skade Natura 2000-områdets integritet. Der kan heller ikke gives tilladelse, hvis projektet kan beskadige eller ødelægge bestemte dyre- og plantearter, de såkaldte bilag IV-arter. Det følger af habitatbekendtgørelsens § 7, stk. 6, nr. 5.

Jeg har noteret mig, at Københavns Kommune nu får en ekstern undersøgelse af afgørelsen og alternativer, og at Københavns overborgmester helt har aflyst de konkrete udledningsplaner.

Lea Wermelin

/

Peter Østergård Have

---

¹ <https://www.retsinformation.dk/eli/lta/2019/449>
<https://www.retsinformation.dk/eli/lta/2019/449>